Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	WM: Początki nowoczesności: Caspar David Friedrich i sztuka romantyzmu, PG_00179210		
Kierunek studiów	Historia sztuki (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2025/2026
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	1	Język wykładowy	polski polski
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS	2.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	zaliczenie
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Historii Sztuki -> Zakład Historii Sztuki Nowoczesnej		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	prof. dr hab. Rafał Makała	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	prof. dr hab. Rafał Makała	

Formy zajęć							
	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy					
	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30	4.0	20.0	54

Cel przedmiotu	Wprowadzenie studentów do najnowszych badań nad malarstwem C. D. Friedricha i romantyzmu oraz nad początkami sztuki nowoczesnej.Przedstawianie wyników badań własnych prowadzącego oraz prezentacja warsztatu badawczego właściwego poruszanej na wykładzie problematyce.

Efekty uczenia się przedmiotu

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[HISTSZMU2_K08] Systematycznie uczestniczy w życiu kulturalnym, interesuje się aktualnymi wydarzeniami kulturalnymi, nowatorskimi formami wyrazu artystycznego, nowymi zjawiskami w sztuce	K_K08 W oparciu o wiedzę pozyskaną na wykładzie monograficznym dokonuje jej pogłębienia poprzez uczestniczenie w różnego typu wydarzeniach o charakterze kulturalnym	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
[HISTSZMU2_W01] Ma pogłębioną, uporządkowaną wiedzę o specyfice przedmiotowej, terminologii, teorii i metodologii nauk o sztuce	K_W01 Ma zaawansowaną wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk humanistycznych w systemie nauk, zna w stopniu zaawansowanym ich terminologię, specyfikę przedmiotową i metodologiczną, której przedmiotem był wykład monograficzny	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[HISTSZMU2_U05] Posiada umiejętność integrowania wiedzy w zakresie historii sztuki oraz jej zastosowania w nietypowych sytuacjach profesjonalnych	K_U05 Posiada umiejętność integrowania wiedzy w zakresie przewidzianym wykładem monograficznym oraz jej zastosowania w nietypowych sytuacjach profesjonalnych	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
[HISTSZMU2_U03] Posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów w zakresie historii sztuki	Posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów w zakresie historii sztuki	[SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport
[HISTSZMU2_W04] Zna główne kierunki rozwoju i najważniejsze nowe osiągnięcia w zakresie historii sztuki	K_W04 Ma zaawansowaną, uporządkowaną wiedzę szczegółową o specyfice kultury i sztuki poszczególnych epok	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[HISTSZMU2_W05] Ma pogłębioną wiedzę o kompleksowej naturze dzieła sztuki	Ma pogłębioną wiedzę o kompleksowej naturze dzieła sztuki w obszarze przewidzianym programem danego wykładu monograficznego	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
[HISTSZMU2_W06] Zna i rozumie metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka sztuki, w szczególności zaawansowane metody analizy, interpretacji, wartościowania i problematyzowania dzieł sztuki oraz epok artystycznych	K_W06 Posiada narzędzia i metody służące analizie, interpretacji i wartościowania dzieł objętych programem danego wykładu monograficznego	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
[HISTSZMU2_W02] Ma pogłębioną, uporządkowaną wiedzę szczegółową w wybranych obszarach nauk o sztuce	K _W02 Zna w zaawansowanym stopniu terminologię, teorię i metodologię nauk o sztuce dotycząca wykładu monograficznego	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Treści przedmiotu

Początki epoki nowoczesnej w sztuce wiązane są od dawna z twórczością F. Goyi, W. Turnera czy C.D. Friedricha. Ich twórczość, choć wielokrotnie badana i interpretowana, kryje nadal wiele tajemnic. Dotyczy to zwłaszcza Friedricha, samotnika z Pomorza, które malarstwo miało kluczowe znaczenie dla sztuki północnej i środkowej Europy. Z okazji jubileuszu 250lecia urodzin tego artysty w 2024 r. zorganizowano szereg ważnych wystaw, w nowym świetle stawiających jego twórczość i jej kontekst (artystyczny, historyczny społeczny etc). Na etapie przygotowań prowadzono wnikliwe badania, których efekty rzucają nowe światło na dzieła Friedricha i na początki nowoczesności. Wykład stara się zebrać najważniejsze ustalenia, jednocześnie rozbudowując refleksję na temat jego związków z Pomorzem i obszarem nadbałtyckim, a także stawiając nowe pytania o znaczenie twórczości Friedricha.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
Test	51.0%	100.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Gabrielle Dufour-Kowalska: Caspar David Friedrich: u źródeł wyobrażeń romantycznych. Wydawnictwo Lexis 2005 Kraków, Andrzej Pienkos: Malarskie zdjęcie kraju jako pejzaż polityczny? Wycieczki w poszukiwaniu rodzimości w niemieckojęzycznych krajach epoki oświecenia. W: Biuletyn Historii Sztuki, 2022, Tom84, Zeszyt 1, 107131. https://doi.org/10.36744/bhs.1348 Tadeusz J. Żuchowski, Między naturą a historią. Malarstwo Caspara Davida Friedricha. Szczecin 1993 Literatura podawana jest każdorazowo przez prowadzącego zajęcia w zależności od tematyki wykładu.Literatura jest uzupełniania przez prowadzącego w trakcie zajęć.
	Uzupełniająca lista lektur	Victoria Charles: Caspar David Friedrich. Master of the tragic landscape. 2023 Parkstone Julian Jason Haladyn: Friedrich's "Wanderer": Paradox of the Modern Subject. W: RACAR, 2016-01, Vol.41 (1), s.47-61, Universities Art Association of Canada / Association d'art des universités du Canada Holger Birkholz (red.): Caspar David Friedrich : where it all started.| Staatliche Kunstsammlungen Dresden, Sandstein Verlag 2024 Nina Hinrichs: Caspar David Friedrich - ein deutscher Künstler des Nordens. Analyse der Friedrich-Rezeption im 19. Jahrhundert und im Nationalsozialismus. Verlag Ludwig, 2011, Kiel Werner Hofmann: Das irdische Paradies : Kunst im neunzehnten Jahrhundert. München, Prestel, 1960 Patrycja Kumięga: Koncepcja pejzażu romantycznego na przykładzie twórczości Caspara Davida Friedricha na tle refleksji filozoficznych końca XVIII i początku XIX wieku. W: Zeszyty Naukowe Towarzystwa Doktorantów Uniwersytetu Jagiellońskiego. Nauki Humanistyczne. 2016, nr 2, s. 33-48 Magdalena Mielnik, Dobrzy przyjaciele, dobre przyjaciółki. Malarstwo w Gdański w XIX wieku. Gdańsk 2023 David Schmidhauser (red.): Caspar David Friedrich und die Vorboten der Romantik. Hiremr, München 2023 Birgit Verwiebe, Ralph Gleis (red.): Caspar David Friedrich. Unendliche Landschaften. Prestel, München, London, New York 2024 Tadeusz J. Żuchowski: Wędrówki młodego Caspara Davida Friedricha. Rugia. Porta Aurea, 2020(19), s. 141157. https://czasopisma.bg.ug.edu.pl/index.php/portaaurea/article/view/5175 Tadeusz J. Żuchowski, Patriotyczne mity i toposy. Malarstwo niemieckie 1800-1848. PTPN Poznań 1991 Literature is given each time by the lecturer depending on the topic of the lecture.
	Adresy eZasobów	

Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Narracja obrazowa malarstwa romantycznego Nowa koncepcja narodu a malarstwo romantyczne Odkrycie "pejzażu odrzuconego" w malarstwie romantyzmu Natura versu historia jako topos romantyczny Innowacyjność kompozycyjna i technologiczna C. D. Friedricha
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.